

هشت موکب

نهاد کتابخانه‌ها

در مسیر اربعین

معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور گفت: این نهاد با هدف ارائه خدمات فرهنگی به زائران حسینی در شش استان آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام، خوزستان و سیستان و بلوچستان اقدام به برپایی هشت موکب و ۱۲ ایستگاه فرهنگی کرده است.
محمدرضا هراتی گفت: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به‌دلیل دارا بودن پایگاه اجتماعی و مردمی غنی به‌عنوان

نقطه کانونی حرکت‌های جمعی محسوب می‌شود و با هدف ارائه خدمات فرهنگی به زائران حسینی و به منظور پربارتر کردن توشه معنوی این عزیزان، برقرار شده است و در این موکب، کتابداران خوش ذوق و دوستداران آل... به زائران حسینی ارائه خدمت می‌کنند. وی با اشاره به این فعالیت‌ها گفت: اقداماتی که در موکب نهاد صورت می‌گیرد، بر پایه کتاب و مرتبط با رسالت این پایگاه اجتماعی است. در

این موکب، کتب مرتبط با سیره امام حسین(ع) و یاران و اهل بیت(ع) ایشان معرفی و ترویج می‌شود. وی با بیان این‌که اصلی‌ترین برنامه‌های نهاد در موکب ویژه گروه سنی کودک است، گفت: همکاران کتابدارم با انجام برنامه‌هایی مثل قصه‌گویی، تهیه دست‌سازه شامل دستمال اشک و ریسه اربعینی، نقاشی، خطاطی، رنگ‌آمیزی، نقالی و... به کودکانی که در این مسیر عاشقی قدم برمی‌دارند خدمت می‌دهند.

وقتی صاحب حرم تورافرامی خواند

پیاده‌روی اربعین یک حظ معنوی اولی است، اما در این راه می‌توان از هنر ایرانی در معماری و بازسازی عتبات هم حظ بصری برد

البته همین قوس‌گنبد کار بسیار ظریف و دقیق و هنروانه‌ای است که در کنار ویژگی‌های میراث تاریخی، شما به عنوان طراح و مجری کار به دقایق این مهم بیشتر واقفید.

البته همان‌گونه که گفتید، دقت کار در برآوردن گنبد و قوس آن واقعا میلیمتری است و کمترین خطا به فاصله‌های بزرگ و شکست مشخص هلال‌های گنبد ختم می‌شود. این کار مرمتی و زران‌دوکردن در قالب گروه‌هایی دوشیفته و جهادی انجام شد و در جوی دوستانه به فرجام رسید. در بخش مهندسی باید یاد دیگر مهندسان و همکاران هماهنگ می‌شدیم و روند کار را از ابعاد تاریخی گرفته تا فناوری‌های روزآمد به شکلی دقیق باهمکاران مان مشخص و اجرایی می‌کردیم. پس از سام‌را در کاظمین سه ایوان و هشت گلدسته در کنار کاربندی، رسمی‌بندی، گره، طاق، طره و... را طراحی خشت‌ها و ساخت و آبرکاری‌شان در دستور کار بود که اتفاقا در ایوان‌هاست که این تزئین‌ها و کارهای هنری مشهودتر و دیدنی‌تر و نمایان‌تر است. مثلا ایوان‌های باب‌المراد و باب‌القریش که در ایوان قریش تزئینات را افزودیم و احادیثی مثل اهل‌بیت پیامبر همانند سفینه‌نوح هستند و بخشی از آیه ۲۳ سوره شورا مشهور به آیه منزلت که خطاطی، کتیبه‌و نصب‌شد.) ایوان بزرگ باب‌القبله‌با بیشترین تزئینات اسلامی

پس از سال ۸۸ و انفجار در کاظمین (به رغم تلاش نخست‌وزیری عراق و کشور ترکیه که البته این کشور نتوانست کاری انجام دهد)، کار مرمت و بازسازی حرم کاظمین چندان پیشرفتی نداشت حتی کوشش‌های مرحوم دکتر شهرستانی تا ساخت گنبد پیش‌رفت و کار سرانجام به ستاد بازسازی سپرده شد. درباره اجرای بزرگ‌ترین گنبد طلاکاری جهان بگویید.

مهم در بحث بازسازی، مقاومت ساری بود که نخست با الیاف کربنی و مواد پلیمری... ترک‌های گنبد امام‌کاظم‌را پوشانیدیم تا رسیدیم به طلاکاری گنبد عسکریین به عنوان بزرگ‌ترین گنبد زران‌دود جهان که از ستون‌های دور پنجره‌ها تا گنبد، حدودا بیشتر از ۳۰۰۰ لیتر مواد پلیمری و ۱۵۰۰ لیتر مواد اپوکسی تزریق شدو با الیاف کربنی درزها را بستیم. طراحی برپایه مطالعات پیشین انجام شد و توانستیم همان قوس پیشین گنبد را دوباره اجرا کنیم. ۲۵ هزار خشت طراحی، ساخته و زران‌دود شد و شیخ‌علی الماسی که پیش‌تر در بازسازی گنبد امام‌جواد(ع) خدمت‌رسانی کرده بود به نصب‌شان پرداخت.

خرده‌کاری‌هایی را باهم انجام دادیم تا این‌که با عنایت زمانی تاثیر درست‌دار زمینه مناسب روحی و مذهبی هم کمک باشد. مثلا از همان هفت سالگی بود که پدر ما با ابرآن آشنا کرد و نوجوانی و جوانی ما با قرآن گذشت و هرچه به‌دست آوردیم از قرآن و برکاتش بود در کنار قرآن با مجالس اهل‌بیت(ع) و روضه مانوس بودیم. این دو هم سنگ یکدیگرند و توصیه‌های پدران‌ه و مهر مادرانه در کنار عنایت‌هایی بوده که باعث شده شکر خدا از این فضا دور نمانیم.

چگونه به طرح‌های بازسازی عتبات پیوستید؟ درخشش طلایی آسمان کاظمین چشم و دل عاشقان اهل‌بیت را روشن می‌کند.

در ترم آخر مهندسی عمران که هم‌دوره‌ها هرکدام پیگیر برنامه‌ای برای جذب و کار بودند، من نه‌کار، نه سرمایه و نه پشتوانه نداشتیم، در چنین اوضاعی که لازم بود نان آور باشیم، توفیق زیارت نجف دست داد و می‌دانستم که باید نیازهای راهبردی و حاجت‌های کلان را از آقاامیرالمومنین درخواست کرد. به آقا توسل کردم که شما به‌فرموده پیامبر(ص) پدر ما هستید و نظری بفرمایید. در همان هفته زیارت به‌گونه‌ای با مسئول ساخت مسقف حیدری در کنار باب طوسی حرم اهل‌علی(ع) آشنا شدم؛ مهندس محمدسعید محمدسعید که ما پیشنهاد داد دو هفته همکاری کنیم سپس به ما پیشنهاد داد دو هفته همکاری کنیم سپس

در شرایط دشوار و سختی درآمد همچنین تربیت مادر زمانی تاثیر درست‌دار زمینه مناسب روحی و مذهبی هم کمک باشد. مثلا از همان هفت سالگی بود که پدر ما با ابرآن آشنا کرد و نوجوانی و جوانی ما با قرآن گذشت و هرچه به‌دست آوردیم از قرآن و برکاتش بود در کنار قرآن با مجالس اهل‌بیت(ع) و روضه مانوس بودیم. این دو هم سنگ یکدیگرند و توصیه‌های پدران‌ه و مهر مادرانه در کنار عنایت‌هایی بوده که باعث شده شکر خدا از این فضا دور نمانیم.

چگونه به طرح‌های بازسازی عتبات پیوستید؟ درخشش طلایی آسمان کاظمین چشم و دل عاشقان اهل‌بیت را روشن می‌کند.
در ترم آخر مهندسی عمران که هم‌دوره‌ها هرکدام پیگیر برنامه‌ای برای جذب و کار بودند، من نه‌کار، نه سرمایه و نه پشتوانه نداشتیم، در چنین اوضاعی که لازم بود نان آور باشیم، توفیق زیارت نجف دست داد و می‌دانستم که باید نیازهای راهبردی و حاجت‌های کلان را از آقاامیرالمومنین درخواست کرد. به آقا توسل کردم که شما به‌فرموده پیامبر(ص) پدر ما هستید و نظری بفرمایید. در همان هفته زیارت به‌گونه‌ای با مسئول ساخت مسقف حیدری در کنار باب طوسی حرم اهل‌علی(ع) آشنا شدم؛ مهندس محمدسعید محمدسعید که ما پیشنهاد داد دو هفته همکاری کنیم سپس به ما پیشنهاد داد دو هفته همکاری کنیم سپس

مهندس احمد احمدی فافر، مسئول دفتر فنی و ناظر عالی پروژه‌های بازسازی عتبات‌عالیات مانند دیگر متخصصانیکه‌خادم آستان‌های آسمانی عتبات‌عالیات هستند. دلیل این توفیق و خدمتگاری را دعوت خود اهل‌بیت وحی می‌داند. بازسازی ایوان نجف و مرمت آن بارگاه که صفای آسمانی‌اش از مشهورات است، همچنین مرمت و زران‌دودسازیک گنبد نجف و دیگر آستان‌های معصومان در کاظمین و... از کوشش‌های مهمان این شماره جام‌جم است. به بخشی از کوشش‌های مهندس احمدی‌فافر اشاره‌وار بنگرید: سنگ‌کاری حرم‌های رواق و صحن امام‌کاظم(ع) و امام‌جواد (ع) همچنین آیینه‌کاری مسجد صفوی که پشت ضریح آقا امام‌جواد(ع) قرار دارد از دیگر دستاوردهای این متخصص عمران است. سه ایوان و هشت گلدسته کاظمین همراه با رسمی‌بندی و گره و طاق و طره و... را در کنار طراحی و ساخت خشت‌ها و آبرکاری‌شان (زران‌دودسازی) از طرح‌هایی است که پیش‌بردش را مهندس احمدی‌فافرشدنی ساخته است. کاشیکاری مسجد مشهور به خلّانی بغداد و کاشیکاری مسجد مسفوی همچنین مرمت گنبد حضرت سیدمحمد(س) که کاشیکاری‌اش از چشمگیرترین شاهکارهای هنر ایرانی محسوب می‌شود از جمله فعالیت‌های این همکار ایرانی است.

خدمت در خانه‌هایی که به‌فرموده قرآن، خداوند اجازه داده تا در آنها نامش یاد شود، فقط با تخصص و کوشش ممکن نمی‌شود. این توفیق برآمده از چه زمینه‌هایی است؟

قلعا همین توفیق خداست، در این ۱۶-۱۵ سال همکاری برای بازسازی عتبات بارها دیدیم کسانی را که در تخصص خودشان حرفه‌ای‌تر و نامورتر بوده‌اند اما توفیق حضور پیدا نکردند. ابتدا همان نان حلال است که پدر در سفره گذاشته و شیر باکی که مادر داده همچنین توفیق باورها و اعتقادات درستی که داشته‌اند، باعث شده و می‌شود به‌تدریج برای هر خادمی راه باز شود و بتواند در عتبات خدمت‌رسانی کند بی‌هیچ گمانی حتما عنایت و بدون شک عنایت خود اهل‌بیت است. خود من در آن اندازه نبودم که با تکیه بر اراده شخصی و تخصص دانشگاهی‌ام بتوانم وارد این عرصه شوم، تعدا زیادی مهندس عمران هستند که می‌توانستند از سراسر جهان اسلام برای انجام کار به عتبات مشرف شوند که این سال‌ها پیگیرشان بوده‌ام و البته شاید از من هم بهتر می‌توانستند خدمت‌رسانی کنند و با تخصص بیشتری کارهای گسترده‌تری از دست‌شان برمی‌آمد ولی قطعا عنایت اهل‌بیت بوده که در درجه فراتر، خداوند این چیدمان نیروها را انجام داده و برای امتحان یکی مثل من، زمینه کار در عتبات را فراهم ساخته تا آزمایش شوم و روشن شوداین نیرو در چنین میدانی چندمرده حلاج است و آیا از عهده آزمایش خدایی برمی‌آید و می‌تواند رؤسفید امتحانش را پس دهد یا نه؟! من باور دارم چنین عنایاتی مانند بالیدن در جامعه و خانواده پاک بی‌شک زمینه امتحان و آزمایش است تا مشخص شود کسی در فرجام کارش چقدر پیروز یا سرشکسته خواهد بود. امتحانی با این عظمت و ویژگی، یعنی کار و خدمت در بقعه‌های ائمه اطهار(ع) که می‌دانیم قطعه‌هایی از بهشت در زمین هستند. کار روزانه ما در کنار حرم مثلا آقاامیرالمومنین آغاز می‌شود که حس و حال خیلی خوبی است و خدا نکند که نتوانیم درک حضور داشته باشیم و از چنین آزمونی سربلند و رؤسفید بیرون بیاییم. تاکید کنیم لقمه حلال پدران هم

شب شعر

حضور شعرای بین‌الملل در اربعین حسینی(ع)

گروه مرکز ادبیات و نشر بین‌المللی «مساق» با حضور جمعی از شعرای بین‌المللی در مسیر شبایه اربعین به‌اجرای برنامه می‌پردازند.
در ایام اربعین سال‌ر شهیدان اباعبد...الحسین(ع) جمعی از فعالان ادبیات حوزه بین‌الملل از

۱۰کشور و از طریق مرز چذابه‌وارد عراق شدند.
این افراد که چهره‌هایی مشتمل بر ۲۳ کنشگر ادبی ۱۱ کشور جهان هستند از فعالان ادبی کشورهای پرو، کویت، تاجیکستان، پاکستان، هندوستان، کشمیر، افغانستان،

لبنان، روسیه و ایران هستند.
از جمله برنامه‌های این رویداد ادبی، حضور در برنامه «نداء شهید» در عمود ۴۹۴ که سی ام مردادماه برگزار شد و حضور در راهپیمایی نداءالاقصی از عمود ۸۲۰ تا عمود۸۴۰ در سی و یکم مرداد ماه بود.

گروه مرکز ادبیات و نشر بین‌المللی مساق قرار است از امروز اول شهریور با حضور در کربلای معلی نشست‌های ادبی برگزار کند و در پایان با حضور در حرم مقدس امام حسین(ع) و عملکرد کربلا به عزاداری خواهند پرداخت.

رویداد

انتشار فراخوان دهمین دوره جشنواره خاتم

فراخوان دهمین دوره جشنواره خاتم توسط دبیرخانه این رویداد منتشر شد. این فراخوان با حضور علی اکبر اشعری، رئیس جشنواره خاتم؛ فرهاد فلاح، معاون فرهنگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛ محمدرضا شرفی‌خوشان، دبیر علمی جشنواره و جمعی از نویسندگان در مرکز آفرینش‌های ادبی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان رونمایی شد. شرفی‌خوشان اضافه‌شدن بخش نگارش رمان خاتم را با محوریت سیره پیامبر اکرم(ص) و تفکیک آثار بخش کودک از بخش نوجوان و داوری جداگانه در دو بخش کودک و نوجوان را از ویژگی‌های این دوره دانست. همچنین از دوره نهم این جشنواره نیز دو بخش طرح رمان و داستان کوتاه به بخش‌های این جشنواره اضافه شد. بخش‌های این جشنواره شامل داستان کوتاه در حداکثر ۵۰۰ کلمه در سه حوزه «بزرگسال»، «کودک» و «نوجوان»، داستان کوتاه کوتاه (داستانک، داستان کوچک و داستان مینیمال) در حداکثر ۱۰۰ کلمه، ارسال طرح رمان و شرکت در کارگاه نوشتن رمان زیر نظر استادان مطرح کشور، پس از بررسی و گزینش طرح‌های ارسالی است. شرکت در جشنواره برای همه گروه‌های سنی، پیروان همه ادیان و مذاهب و به زبان‌های مختلف آزاد است.

اربعین بان‌دای غزه

راهپیمایی اربعین، اجتماع بزرگ آزادگان جهان، می‌تواند در این دورانی که مسلمانان فلسطینی و مردم غزه زیر بزرگ‌ترین شقاوت قرن قرار دارند، ندای حق‌خواهی مردم‌دانی باشد که زیر دست معاویه‌ها، یزیدیان و عمرو عاص‌های معاصر، زیر شدیدترین جنایات قرار دارند و امروز اربعینی‌بان می‌توانند همراه این مردم باشند و مدای آنها را بیشتر از پیش به گوش جوانیان برسانند.

فرهنگ

CULTURE

پنجشنبه ۱ شهریور ۱۴۰۳ ■ شماره ۶۸۴۱

اجرا شد. از تلفیق مقرنس و رسمی‌بندی تا گره‌ها تا کارهای قلمزنی که کمتر در دیگر ایوان‌ها انجام شده و نوآورانه بود و جوان موزه‌ای زنده و درخشان از هنرهای اسلامی(ایرانی) به‌شمار می‌آید. مثلا در گره «دست‌گردون» نام ۱۴ معصوم به قلم استاد احمد خوانساری و کتیبه قرآنی‌اش توسط استاد مقدم خوشنویسی شده. البته همه این پروژه‌ها زیر نظر مهندس محمدکریمی بوده، زران‌دودی گنبد علوی البته مرمت و بازسازی بود که در روند مرمت، خشت‌های قدیمی را در انبار تلنبار کرده بودند و از حدود ۱۰هزار خشت قرار شد یک گنبد بازطراحی و اجراشود.

این ساخت‌های آسمانی، فضای بسیار پاک و مومنه‌ان و همدلانه‌ای دارد!

همیشه چه نیروی متخصص چه روند پیشرفت کار را خودشان عنایت فرموده و جفت‌وجور می‌کنند. در فضای کاری نیز همکار، برادر و باخبر از زندگی‌های یکدیگر بودیم. به‌یقین دیدم کسانی کارهایی انجام دادند حتی اگر تا مدتی به انجام رسیده و نصب هم شده باشد از آنجا که شرط رضا و خرسندی اهل‌بیت(ع) و نیت خداوندی نباشد. آن کار پس از بازه کوتاهی برداشته شده یا کنار گذاشته شده است. این برای من درسی شده که همیشه به حرم، خدمت انما اظهار مشرف می‌شوم و کسب اذن و راز و نیاز می‌کنم که من چیزی نمی‌دانم، هرچه را که شما صلاح می‌دانید الهام بفرمایید و رهنمون راه خدمت ما باشید تا همان‌ها را انجام دهیم. ما در حقیقت نوکر اهل‌بیت(ع) نیستیم بلکه ما نوکر زوار هستیم. بارها برایم پیش‌آمده که کمی نارسایی ناخواسته در کاری بوده و پیش از ایجاد هروگنه مشکلی راهنمایی فرموده‌اند.

از ایوان نجف بگویید و آن صفای بسیار مشهورش؟

از آرزوهایم کار در این ساحت مقدس بود. به‌ویژه وقتی به خشت‌های گلدسته‌ها نگاه می‌کردم که برخی جاها حتی خشت‌ها بی‌نظم بود و... شکرخدا کار را به ما سپردند و از بخش جنوبی ایوان بازطراحی را آغاز کردیم. مثلا گنبد یکی از گلدسته‌ها خوابیده بود یا برخی جاها خشت‌های مرمتی ساقه‌ها که لوزی کشیده بود، گونیابود و به اصلاح چنین مواردی توفیق یافتیم. البته طراح نخستین از ما ماهرتر بوده و در روند زمان و مرمت‌های مختلف این تاهنجاری‌ها به وجود آمد. اکنون کار مرمت و بازسازی این بخش در مسیر پایان است. البته گلدسته‌های رزین صحن حضرت زهرا(س) هم که طراحی شد و در کارگاه قلعه‌نو شهری خشت‌ها را طراحی و نهایی کردیم و در حال انجام است. همچنین حرم حضرت سیدمحمّد در شهر بلد که ضمن مقاومت‌سازی، بازسازی، زران‌دودکردن، طراحی پرگار گنبد، خشت‌ها و... انجام شده و در حال ساخت خشت‌ها هستیم.

گنبد حضرت سیدمحمد که کاشی‌کاری بود و هنر به کاررفته در آن، بسیار چشمگیر و درخشان است!

هرچند این کاشی و رنگ‌های عالمانه و بامعنای‌شان مانند لاجوردی و فیروزه‌ای با روحیه ما سازگارتر است و روحانیت دیگری دارد اما به دستور تولیدت و از سر ارادت این تصمیم گرفته شده که ما برترین متربال را بیشکش اهل‌بیت می‌کنیم، وگرنه آنها که نیازی ندارند، البته از گنبد‌های کاشی‌کاری که در دست انجام داشتیم مسجد مشهور به خلّانی بغداد است (دومین سفیر امام‌زمان(عج) در غیبت صغری) و مسجد صفوی.

